

5/6/15 7:21 PM |

תעודת זהות תניב רופא

נשואה 3, גרה בשוהם, כיהנה 4 שנים כיו"ר מועצת החלב במקביל לתפקידה במשרד חקלאות כמנהלת אגף בכיר כלכלה וחקלאות ברשות לתכנון. כיום מכהנת כסמנכ"ל כלכלה ופיננסים ברשות החשמל. בעלת תואר ד"ר בכלכלה בתחום תורת המשחקים מהאוניברסיטה העברית. מתנדבת מזה 3 שנים בארגון "פעמונים", ארגון שנותן ייעוץ כלכלי למשפחות המעוניינות בהתנהלות כלכלית נכונה.

לשמר את הענף. תניב רופא

משרדי האוצר והתמ"ת לבצע שינוי ענפי דרמטי. אנחנו במשרד החקלאות ובמועצה חשבנו שהזמן אינו בשל לשינוי מבני, שכן חודשים ספורים טרם המשבר אושר בכנסת חוק משק החלב, אשר מטרתו, בין היתר, היתה יצירת ודאות לענף ולמגדלים. חשוב לי לציין כי משרד החקלאות מייחס חשיבות רבה ליצירת וודאות בענפי החקלאות, גם אם לא תמיד מצליח בכך. בנוגע לענף החלב חשבנו יחד עם המועצה וארגון המגדלים ששינוי דרמטי עלול לפגוע בענף. יחד עם זאת הבנו שנדרש סוג של שינוי ומענה למחאה החברתית. הפתרון שהתקבל בסופו של יום היה מתווה לוקר. גם אם בזמנו המתווה נראה היה קשה לעיכול, אני חושבת שממרחק המתווה עשה טוב לענף, נתן למבקשים לפרוש ממנו פרישה מכובדת ולנשואים איפשר קניית מכסות במחירים נמוכים וירידה מינימלית במחיר המטרה."

ההרגשה היא שסתם התנפלו על הרפתנים?

”גם אני חושבת שיש במשק הישראלי ענפים הרבה יותר בעייתיים מענף הרפת מבחינת ההשפעה על יוקר המחיה. מדובר בענף עוגן של פרנסה במרחב הכפרי ובפריפריה. ענף מוביל בחקלאות מהטובים בעולם ובעל מורשת של שנים ארוכות. חשוב מאוד לשמר את הענף, הן מבחינת היותו ענף מזין מרכזי והן מבחינת השמירה על השטחים הפתוחים, ענף המשתמש במי קולחין והנותן פרנסה למתיישבים. בנוסף, זהו ענף עם פוטנציאל גדול לתיירות חקלאית, ואני מקווה שאלמנט זה יתפתח יותר בעתיד. הרפתנים של הרפתות הקטנות במגזר המושבי הם הנפגעים הראשונים מכל רפורמה. לכן אנחנו במשרד החקלאות חשבנו שיש לנהוג באחריות ולא לשפוך את התינוק עם המים. זו הסיבה שבאותה תקופה

JOHN DEERE

מבצע מיוחד!!!

שלם 36,000 ₪ במזומן
והיתרה ב 24 תשלומים של 6,000 ₪ לחודש.

המבצע מוגבל עד גמר המלאי, המחירים לא כוללים מע"מ

התמונה להמחשה בלבד

מוסר מרכבה - קבוץ שניר | מוסר נצח - בית שאן | מוסר רץ- גבעת עוז | מוסר נצח - עין החורש | יורם רז - כפר ויתקין אחים שאובי - שדרות | מוסר נגבה - קבוץ נגבה | מוסר עלומים - קבוץ עלומים | שרות סדה לחקלאי - כפר עזה | איציק ועקנין - קבוץ גבים | שרות שמוליק - קריית מלאכי

טלפונים מכירות ראשי 04-6059010 | צפון 054-3070976 | מרכז 050-2167648 | דרום 050-7349792

מועצת החלב **משק הבקר והחלב 375**

אני חושבת שכיום זו בעיה אמיתית ויהיה צורך לחשוב כיצד מתמודדים עם היקפי יבוא הולכים וגדלים".

ממרחק של זמן, מהם שלושת הנושאים העיקריים שאת חושבת שטופלו על ידך במועצה?

האחד הוא משבר הקוטג' עליו הרחבנו בראשית הראיון, השני הוא החלפת המנכ"ל של המועצה. אני חושבת ששייקה דרורי, המנכ"ל הקודם היה מנכ"ל טוב לענף והיה שותף מצוין בכל הקשור למשבר הקוטג'. יחד עם זאת, אני מאמינה גדולה ברוטציה וחושבת שחשוב לארגונים להחליף את בעלי התפקידים בהם. לאחר 10 שנות כהונה מוצלחות של שייקה, היה נכון לבצע החלפה של מנכ"ל. שימשתי כיו"ר ועדת האיתור והאמנתי שהחלפת מנכ"ל הוא מהלך אסטרטגי בעל חשיבות עליונה ל-5 השנים הבאות במועצה. לקחתי מאד ברצינות את תהליך

**"החלפת מנכ"ל
מהלך אסטרטגי
בעל חשיבות
עליונה" – מיכל
קראוס מנכ"לית
המוטצה**

האיתור יחד עם הנציגים הנוספים בועדה ואני חושבת שבחרנו מנכ"לית חדשה – מיכל קראוס – שתוכל להתמודד עם האתגרים העומדים בפני הענף בשנים הבאות. המהלך השלישי החשוב שבוצע בתקופתי היה הקיצוץ בתקציב המועצה. אני מאמינה שלכל ארגון קשה מהלך של קיצוץ תקציבי. במקרה זה היתה זו יוזמה של מנכ"ל המשרד, מר רמי כהן, אשר הבין כי מועצה חפצת חיים חייבת להיות רזה ויעילה לטובת הצרכנים, המשלמים את ההיטל. אני חושבת שלמרות שהמהלך היה לא קל, הוא ישרת היטב את המועצה בשנים הקרובות, שכן תמיד ישנם קולות לסגירת מועצות הייצור, וככל שהמועצות יתייעלו, כך יהיה קל יותר לשמור ולהצדיק את קיומן. אני חושבת שהקיצוץ לא פגע בשירות שהמועצה נותנת ויחד עם זאת, נחסכו לצרכני החלב עלויות משמעותיות של היטלים למועצה.

מהם האתגרים של הענף בשנים הקרובות?

“היקפי היבוא של גבינות לישראל מהווה את אחד האיומים על הגידול במכסות של היצרנים לשנים הקרובות. צריך לראות כיצד יתפתח המהלך, אבל אם לא תהיה ירידת מחירים של הגבינות הצהובות מתוצרת ישראל, עלול להיות מצב של הפחתה במכסות, דבר שהוא בהחלט לא רצוי לענף. אתגר מרכזי נוסף, הוא הזדקנות הרפתן הישראלי ברפת המשפחתית. כיום גילו הממוצע של הרפתן הישראלי הוא כ-55 שנה. בתוך 10 שנים אנו עולים למצוא את עצמנו עם רפתנים בגיל ממוצע מתקרבות לגיל הפנסיה של יתר הצביבור הישראלי. אני חושבת שמבממעה יש לקיים חשיבה כיצד נערכים לראש הזה ומה ניתן לעשות על מנת להתמודד איתו”

את מתגעגעת?

"כמו שאמרתי, אני מאמינה גדולה ברוטציה, וגם כשנכנסתי לענף ידעתי שאפנה את מקומי אחרי 4-5 שנים. וזה קרה. לקחתי הרבה מכהונתי כיו"ר. למדתי על הענף המרתק הזה, הכרתי רפתנים מרחבי הארץ וכן את עובדי המועצה המסורים והרואים בעבודה בה שליחות אמיתית. אני מקווה שתירמתי לענף מניסיוני, מנחישותי ומתפישת עולמי. תמיד תהיה לי פינה חמה בלב לענף הרפת שלנו. יחד עם זאת, אני שמחה לפנות מקום ליו"ר חדש שיבוא במקומי – מר ערן אטינגר – ובטוחה שסייע לענף להתקדם ולהתפתח. כעת אני מתפנה לעסוק במשרה מלאה בתפקידי החדש והמרתק ברשות החשמל".

קיימנו דיינים אינטנסיביים מול המשרדים הרלוונטיים למציאת פתרון מאוזן. באותה תקופה הרגשתי אחריות רבה על כתפיי, הן כיו"ר המועצה והן כאחראית על פרנסתם של משפחות בענף הרפת. באותה תקופה היה חשוב שהמשרד, המועצה והמגדלים יהיו מאוחדים ופעלתי לשם כך."

רופא "זו תהיה שגיאה לפעול לצמצום הרפתות"
ניגוד העניינים והאינטרסים, בין מועצת החלב והתאחדות
הבקר?

”מועצת החלב היא חברה לתועלת הציבור, שבעלי העניין החברים בדיקטוריון בה הם המגדלים, המחלבות, הממשלה והציבור, כשהממשלה היא למעשה סוכן של הציבור. ונכון, יש סוגיות שבהן קיים ניגוד עניינים מובנה, לדוגמא, למרות שקרנות המועצה אמורות לשמש את המגדלים בעיקר בשעת חירום, בשעה של הפחתה משמעותית בצריכה ביחס למכסות, המגדלים מבקשים לעשות בהן שימוש גם במקרים שההפחתה בביקושים אינה במסגרת המכסות אלא רק ברמות החלב העודף שמעל המכסות. נציגי הממשלה והציבור, מנגד, אינם מעוניינים להשתמש בכספים אלה כשאין שעת חירום כזו, שכן צבירת כספים בקרנות תאפשר בעתיד להוזיל את היטל המועצה. נושאים מעין אלה מהווים כר נרחב לדיונים במועצה. אלה דיונים לגיטימיים, וכל צד מביא לדיון את האינטרסים המובנים שלו.

האם את חושבת צריך להשאיר את משטר מכסות החלב?

”אני חושבת שענף החלב צריך להיות פרוש בכל רחבי המדינה, זו תהיה שגיאה לגרום לכך שיהיה מספר מועט של רפתות שייצרנו את כל החלב לצרכן הישראלי. לדעתי ענף חלב משגשג מחייב הישענות על 2 אלמנטים מרכזיים: ודאות לשנים ארוכות, שכן מדובר בענף עתיר הון, אשר יושקעו בו ההשקעות הנחוצות רק אם הרפתנים ירגישו ודאות לאורך זמן וכן ריבוי של רפתות. אם ימצא משטר אחר שיידע לתת לנו את שני האלמנטים הללו, אז ניתן לצאת ממשטר המכסות. באירופה למשל החליפו את המכסות בתמיכות ישירות לחקלאים, זה בהחלט אפשרי גם בארץ אם האוצר יחליט על מתווה ארוך טווח כזה. אבל אם לא תהיה חלופה אחרת שתשמר את שני האלמנטים הללו לאורך זמן, אין מנוס מלשמר את משטר המכסות. כרגע, אני לא רואה מישור בישראל שמרים את הנטל של אופציה אחרת למעט התכנון.”

באירופה למשל, החקלאים זוכים לתקציבים לא מבוטלים ולכבוד רב, למה בישראל זה לא ככה?

“אני תמיד סירבתי לראות בחקלאים קורבנות ותמיד שאפתי שהחקלאים יהיו גאים במקצוע שלהם. אני מאמינה שלחקלאות ולחקלאים בכלל ולרפתנים בפרט יש תרומה אדירה להוויה הישראלית ואין סיבה להרגיש קורבנות. יש גורמים יותר מקופחים במשק הישראלי מהחקלאים ובוודאי מהרפתנים. מה שכן, בענף עתיר הון כענף הרפת ובעולם של אי וודאות, הממשלה חייבת לספק וודאות כלכלית. היא לא עושה את זה מספיק ומתפקידנו במשרד החקלאות לדאוג שהיא תטפל בכך”

**למצוא את האיזון בין היבוא לשמירה על הענף
יבוא הגבינות ומוצרי החלב, דעתך?**

"מבחינת הציבור אני מאמינה שיש תועלת ביבוא הזה. מבחינת הענף זו בעיה אמיתית שכן הגבינות הצהובות מהוות הקטר של המשק. צמצום היקף הצריכה עלול לפגוע בהיקפי הייצור בענף. אני מאמינה שבמנין נכון הענף יוכל להכיל את היבוא וגם להכיל ירידה מסויימת במחירים. למרות זאת,